

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Exterioris hominis, & custodiae mortificationiq[ue] sensualitatis ac
passionum, quatenus inuigilandum. Can. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

me in tui & proximi dilectione exerceo, nec quantas deberem, gratias tibi refero, pro suavissimo illo verbo, quod dixisti per Prophetam tuum. In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te mihi miserans tui.

Hac denique ratione, & in cæteris quibuslibet virtutis ac vitiosis impugnationibus sapienti quodam & suavi remedio per Spiritum sanctum potius, quam per naturæ violentiam discas antiqui hostis conatus frangere, eiusq; insidias eludere, omni tempore considerans teipsum in limpidissimo speculo virtutum mearum, quam videlicet similis, quamve dissimilis mihi existas. Nam in singulis motibus in hoc viuo libro studere debes & attendere, quomodo in talibus meipsum habuisse credar, nepe modo perfectissimo. Hic liber potissime seruit ideotis hominibus alioqui indoctis, qui si diligenter in eo studuerint, doctos quosque longo ad Deum præuenient intervallo.

Loqui quonam pacto, quando, ubi ve liceat.

CANON VI.

Quam caute loquendum
Perpetua tibi etiam consideratione manendum est in obseruatione tui ipsius hoc est, interioris hominis, vt primum verba tua penses, quæ loqui vis, Deumq; in conscientia tua interroges, an tibi licentiam loquendi permittat, & ante ipsum in hoc quæras, aut hominibus placere velis. Hic magna diligentia opus est, donec in consuetudinem veritas certius dinoscere, quod in omnibus verbis tuis nihil aliud quæras, quam purè Dei gloriam; & proximi tui salutem. Ita enim agere curabis cum omnibus cogitationibus, & operibus tuis. Quod si quandoque improvide loquendo in verbis offenderis, ad teipsam mox rediens, tuam conscientiam interroga, num hæc verba purè ad laudem Dei protuleris, nec ne. Et statim ipsa conscientia te securam reddet, aut arguet. At vero quoties inter loquendum senseris te non purè Deum quætere, statim obmutesce, satius reputans coram hominibus erubescere, quam Deum offendere. Nihilominus si otiosa illa & noxia verba caute & sapienter corrigere potueris, laudandum est. Porro cum sensim huic exercitio assuesfactus fueris, statim breuissima in reuersione clare dinoscet, quid loquendum tibi fuerit, quidquid tacendum; libertq; manebis in conscientia. Sed oportet te semper ad diuinum recurrere auxilium, siue quo nihil potes mentaliter hoc aliove modo. *O Domine, da mihi sapientiam, vt sciam, quid loqui siue respondere debeam ad ea, qua mihi dicuntur, siue proponuntur.* Hæc ars bene obrenta, multa bona adducet tibi pacemq; internam cordis docebit te ad pisci atque possidere.

Exterioris hominis custodia mortificationique sensualitatis ac passionum quatenus inuigilandum.

CANON VII.

Cum iam ð anima fidelis eousque profeceris, vt internam cum DEO pacem sentire, & in Deo quiescere incipias, magno opere tibi necessarium est, vt exterioris hominis tui custodia & mortificationi, gubernationiq; in omnibus suis moribus & prauis inclinationibus (quæ corruptæ naturæ tuæ nimis profundè infixæ manent, & necdum extinctæ sunt) summa diligentia inuigiles, si ad aptam pacem tuam internam conseruare velis. Non enim minor est virtus parta tueri, quam parere.

parere. Nam hæcenus dum ego Deus tuus te per sensibilem gratiam & internam increpationem quasi manduxi ad anteriora, non potuisti satis clare vilitatē tuæ naturæ deprehendere, vt modo. Iam verò cū interior homo quadam libertate fruitur, credis te in DEO firmiter stabilitam, quum non sentias te tam cito intrinsicis redargui vt prius. Hinc natura suas pristinas consuetudines & mores resumere incipit in multiloquio, in risu, & aliis excessibus per quæ si sapienter moderata non fuerint, externus homo tantum implicabitur, quod internum hominem sua libertate spoliabit: & magnus in spiritu dolor sequitur, plus eum nunc affligens de paruis excessibus, quam in initio in magnis, quando præ cæcitate cordis clare non cognouit, quanta quoque peccatum etiam veniale inferat animæ nocumenta, quæ nunc eo acrius deplorat, quo limpidius videt. Sed hoc soli experti gustauerūt. Beatus qui ex alieno damno monitus & cautior factus, casum suum præcauere satagit, ne Deum offendat: & qui tardus est ad loquendum, aut temere de aliis iudicandum qui curæ suæ commissi non sunt, neque id ab eo postulauerunt, neque à DEO trahitur ad alios arguendum. Verū cū necessario illi quempiam arguere incumbit, tunc in spiritu lenitatis obsecrando potius, quam imperando aliorum errata corripit, maximè quorum ipse superior non est. Et certè non leuis ars est in his medium tenere, & non esse nimis asperum, neque nimis remissum.

Proximus
quomodo
corrigendus.

Natura feruentes & impetuosus, multa negligunt præuidere, in quæ impingunt, maximè cū vident se iuste moueri: quibus diabolus multas statuit insidias, vt cū bona intentione incipiant, & finaliter suam internam pacem lædant vel etiam amittant. Sola nanque intentio bona, non sufficit ad operis bonitatem.

*Intellectus suus cuique vt sit captiuandus & simplificandus: quæ
item sit Evangelica simplicitas, & quomodo eam
acquirere liceat.*

CANON VIII.

Cum iam o anima deuota foris & intus in omnibus spiritualibus exercitiis, & moralibus virtutibus probe instituta fueris, rursus introrsum te conuerteris ad teipsam, considerans tuum subtilem intellectum, & humanam prudentiā, quanta animæ tuæ damna & impedimenta sæpenumero parturiuit & conare ipsum intellectum magis ac magis simplicare. Quia cū intellectus in simplicitate benè illuminatus fuerit à Deo, magnum animæ subsidium & ducatum præstabit. Verum hoc non absque grandi labore continget prudentibus, & ingeniosis hominibus. Nā quum vis intellectus ualis sit in illis florida, & nobilis acuminis, idè difficillimè vult se submittere & captiuam sese reddere, sub humili simplicitate, & aliorum iudicio. Idè etiam ægrè obtinebit veram introuersionem, nimirum suo subtili acumine & occulta superbia magis procliuis semper ad diiudicandum aliorum dicta & facta, quam sui ipsius nihilitatem. Quicumque enim aliorum causis & meritis iudicandis, multo interdum tempore sese occupant eaq; tractant atque retractant, in propriis excæcantur defectibus, adè vt etiam moniti siue correpti intelligere non valeant, sed multis rationibus & argumentis excusent, confidentes bonæ voluntati, intentioni & desiderio, ex quibus sese moueri credunt. Atque adè illis fixæ inniuntur, vt multo tempore à diabolo in suo nasuto ingenio detineantur excæcati, &

Bbbb

misere